Året 2016

VATTENHALLEN
SCIENCE CENTER

VERKSAMHETSBERÄTTELSE | VATTENHALLEN SCIENCE CENTER | LUNDS UNIVERSITET

INNEHÅLL 2016

Invigning av Tarmkanalen..... 3
Besök i Vattenhallen..... 4
Styrelsen.....6
Mål & vision.....7
Väsentliga händelser och nyheter 2016..... 8
Prioterade områden 2017..... 9

INVIGNING AV TARMKANALEN

Största händelsen i Vattenhallen år 2016 var invigningen av utställningen Tarmkanalen – Matens resa genom kropppen den 13/10. Då var all inredning på plats och utställningen kunde börja användas i verksamheten med guidade turer. Resterande teknik och ljudinspelningar fortsätter att färdigställas under 2017. Tarmkanalen invigdes av Anna-Maria Drake prodekan vid medicinska fakulteten, Johan Wester var konferencier och Nomie Gustafsson från Sparbanksstiftelsen Färs och Frosta talade som representant från vår största samverkanspartner och bidragsgivare. Monica Almqvist och Leif Bryngfors tackade alla medverkande personer och företag. Det blev en lång rad. Speciellt tack till Mirjam Mitternacht som är designern bakom utställningskonceptet. Ulf Ellervik, professor vid centrum för analys och syntes, föreläste om ”Varför vill vi äta?”. Caroline Linninge, docent i nutrition vid institutionen för livsmedelsteknik föreläste om ”Vår magiska kanal”. Invigningen präglades av glad stämning, flour-tanter, ballongpruttar och invigningsband i form av toapapper. Alla 87 gäster erbjöds en visning genom utställningen.

Verksamheten utvecklades mycket snabbt de första åren och antalet besökare och kvalitén på utställningar och aktiviteter har stadigt ökat ända fram till nu. 2010 hade vi 20 000 besökare, 2011 33 000 besökare, 2012 34 000 besökare, 2013 36 000 besökare, 2014 38 000 besökare, 2015 41 000 besökare och i år 2016 landade vi på samma antal, 41 000 besökare! Nu blir vi inte fler i nuvarande lokaler. Våra besökare fördelar sig till ungefär 50 % skolbesök och 50 % allmänhet och kommer från hela Skåne. 2 000 besökare (5 %) kommer från företag och organisationer.

BESÖK I VATTENHALLEN

SKOLBESÖK FÖR BREDDAD REKRYTERING

Efterfrågan på skolbesöken är så stor att vi i princip har fullbokat hela året. Besöken har ett upplägg anpassat för vart och ett av stadierna F-3, 4-6, 7-9 samt gymnasiet. Vi erbjuder besök med specifika teman t ex kemi, konstruktion, robotprogrammering, elektronik och life science. Se http://www.vattenhallen.lth.se/skola/skolbesok. Utvärderingarna visar att många lärare upptäcker nya positiva sidor hos sina elever. Den nya lärmiljön med våra duktiga studenter som guider uppmuntrar till initiativtagande, kreativitet, självförtroende och koncentration.

Vi bedriver också flera skolklassaktiviteter i samverkan med företag. Sparbanksstiftelsen Färs och Frosta bekostade i år ca 4000 8:e-klassares skolklassbesök inklusive bussfärden till Vattenhallen. Detta samarbete är vårt allra viktigaste breddad-rekrytering-projekt eftersom vi når fler kommuner utan kostnad för skolorna. Kraftringen anordnar energitävlingen Spänningssökarna där 1500 elever från åk 9 deltar. Vattenfall driver motsvarande rikstäckande energitävling Gnistan där vi har 4 deltagande skolklasser. Sveriges ingenjörer anordnar en dag för årskurs 3 som de kallar Teknikkollo.

FORTBILDNING FÖR LÄRARE

Bra lärare är ett mycket viktigt bidrag till att våra barn och ungdomar skall lyckas i skolan och bli entusiasmerade till fortsatt högre utbildning inom naturvetenskap och teknik. Därför verkar Vattenhallen aktivt för att genomföra fortbildningar för lärare från förskola till gymnasium. Vi har ett flertal år samarbetat med Malmö Högskola i lärarlyftskurser i teknik. Nu finns inte lärarlyftet i Malmö längre så VT 2016 genomfördes den sista 15 hp-kursen för åtta lärare. Moment som vi bidrog med tillsammans med LU-lärare var främst elektronik, programmering, styr- och reglerteknik, genusföreläsning, nanoteknik och 3D-skrivare. Vi har genomfört ett tiotal fortbildningsdagar i egen regi främst i programmering för högstadielärare. Sammanlagt har 512 förskolelärare och lärare fortbildats i Vattenhallen under 2016.

ÖPPET FÖR ALLMÄNHETEN

Utbudet för allmänheten förnyas ständigt. Varje helg erbjuder vi en show och ett vetenskapligt tema! Nytt för i år är geologdoktoranden Johan Gren som berättar om och visar spännande fossil.

PLANETARIET

Planetariet tog emot 13 560 besökare under 2016 (jämfört med 11 039 2015 och 8 427 2014). Besökarna fördelades så att 41% var allmänhetsbesökare (familjer), 18% var skolklasser från låg och mellanstadiet, 25% kom från högstadiet, 4% var gymnasieelever och 12% var övriga besökare. Hösten 2016 uppgraderade vi simuleringsmjukvaran i planetariet, och var därmed första planetariet i Europa att gå över till det nya ”Digital Sky - Dark Matter” från SkySkan. Den nya mjukvaran använder datorernas resurser mer effektivt som gör det lättare att simulera komplexa fenomen.

TEKNIKSOMMARSKOLA

År 2011 startade vi verksamheten Tekniksommarskola. Den är ett veckolångt dagläger där 20 elever under en vecka får prova på flera olika teknik- och naturvetenskapliga experiment tillsammans med tre handledare (studenter). Sommaren 2012 hade vi 100, 2014 175, 2014 291, 2015 226 och 2016 170 barn och ungdomar i Tekniksommarskolan. Det minskade antalet jämfört med 2015 beror på att vi beslutade att minska grupperna från 30 deltagare per vecka till 20. Efterfrågan är stor, platserna bokas upp på bara ett par veckor och utvärderingarna visar att deltagarna är mycket nöjda.

Experimentexpressen kallar vi oss när våra studenter åker ut till olika festivaler och evenemang. Vi har i år deltagit i bl. a. Malmöfestivalen, TV-programmet Sommarlov och Havets dag men också utökat verksamheten och besökt ett tiotal bibliotek, företag och skolor.

VATTENHALLEN I PRESSEN

Vattenhallen har varit synlig i pressen. Tidningar som Sydsvenskan, Skånska dagbladet, LTHnytt, LUM har uppmärksammat vår verksamhet. Se: http://www.vattenhallen.lth.se/omoss/pressklipp-om-vh/pressklipp-arkiv

STYRELSEN

VÅR STYRELSE HAR UNDER ÅRET BESTÅTT AV:

- Ordförande: Annika Mårtensson, Prodekan, LTH.
- Bo-Anders Jönsson, Prodekan, Naturvetenskapliga fakulteten
- Lynn Åkesson, Dekan, HT-fakulteterna
- Pia Jönsson Rajgård, Tourism in Skåne
- Merima Kursumovic, gymnasielärare
- Anna Hall, vice VD, Industriell utvecklingscentra Skåne
- Alexander Pieta Theofanous, studentrepresentant, LUS
- Monica Almqvist, föreståndare Vattenhallen Science Center

Under året har vision, mål, strategier och en treårig handlingsplan utarbetats:

VISION

Vattenhallen är den självklara mötesplatsen för lärare, elever och familjer som är nyfikna på vetenskap och utbildning. Vi bidrar till ett universitet i världsklass genom rekryteringsaktiviteter och aktuell utåtriktad verksamhet i samarbete med forskare och näringsliv.

MÅL

De övergripande målen för Vattenhallen är att erbjuda högkvalitativ verksamhet för:

1. att öka ungas intresse, nyfikenhet och självförtroende för vetenskap och utbildning med fokus på hur teknik och naturvetenskap kan användas för framtidens utmaningar.
2. att sprida kunskap om Lunds universitets utbildningar och högaktuella forskning
3. breddad rekrytering för att på sikt bidra till jämnare könsfördelning och ökad mångfald på utbildningsprogrammen vid LTH, N-fak och N/T-gymnasium i Skåne
4. god samverkan med det omgivande samhället

   Dessutom vill vi:
5. utöka och utveckla Vattenhallens verksamhet i takt med efterfrågan. År 2018 inviger vi fyrahundra nyrenoverade kvadratmeter och målsättningen är att vi 2020 tar emot 60000 besökare jämfört med 42 000 2015.

VÄSENTLIGA HÄNDELSER OCH NYHETER 2016

ENLIGHTENING IMAGINATION

Enlightening Imagination är en tävling för att uppmuntra elever att lösa problem och omsätta sina idéer i handling på ett kreativt sätt med hjälp av 4DFrame, ett pedagogiskt läromedel, utvecklat i Sydkorea. Uppdraget ska lösas och presenteras som en kort berättelse, en enkel skiss och en 4DFrame-modell. De ska visa hur de har använt sig av sitt tekniska och matematiska tänkande. Uppdraget ska lösas på 1,5 timma. Vattenhallen höll regionsfinal den 5 maj och det vinnande laget från Wieselgrensskolan i Helsingborg fick, med stöd av Skolverket, åka till Sydkorea för att delta i IMSCC International Math and Science Creativity Competition på Gwacheon National Science Museum" i Seoul, oktober 2017.

ÖPPET HUS

I samarbete med MAX IV, ESS och Science Village höll Vattenhallen öppet hus i anslutning till MAX IV:s invigning. Vi bjöd på Quantumshow, guidade turer i vår utställning "Skjuta protoner och kittla elektroner", planetarievisningen "Kosmiskt ljus" samt populärvetenskapliga föreläsningar om MAX IV.

ALMEDALSVECKAN

Vi deltog på vår branchorganisation Svenska Science Centers aktiviteter under Almedalsveckan. I år genomfördes ett event om programmering i skolan tillsammans med Sveriges Ingenjörer och Trippel Helix – nationell samling IT-strategi skolan. Eventen hette "Programmering i skolan – så förbereder vi för framtidens jobb" och "Programmering i skolan – hur gör vi?" Eftersom vi i Vattenhallen med vårt samarbete med Björn Regnell, professor på Datavetenskap LTH, kunde vi bidra med både kompetens, material och studenter (Elin Bäcklund årets IT-tjej och Andrea Petersson med Inga Ingenjör) inför detta arrangemang.
http://www.almedalsveckan.info/event/user-view/37317?redir=%2fevent%2fmine

INTÄKTER/UTGIFTER

Intäkter:		**Utgifter:**	
LTH, N-fak	6 450 000 kr	Löner	7 371 000 kr
Företag och stipendier	2 045 000 kr	Hyra	1 926 000 kr
Egen verksamhet	2 463 000 kr	Övrigt	3 014 000 kr
Periodisering	1 315 000 kr		
Summa:	12 273 000 kr		12 311 000 kr

MEDVERKANDE FÖRETAG OCH ORGANISATIONER

Accus, Akademiska Hus, Axis, Canon, Danone, ESS, Kraftringen, Lunds kommun, MAX IV, Perstorp, Probi, Region Skåne, Sparbanksstiftelsen Färs och Frosta, Sparbanksstiftelsen mfl, se:http://www.vattenhallen.lth.se/om-oss/support/medverkande-foretag

PRIORITERADE OMRÅDEN 2017

1. Renovering och inredning av Plan 1. Två utställningar utvecklas (Småbarn + Jorden) I samverkan med forskare från flera fakulteter.
2. Enkel café-verksamhet på helgerna. Kyldisk köps in och enkel men spännande maträtt erbjuds.
3. Utöka personalstyrkan med 1.25 tjänster, förslagsvis på administrations- och teknik-sidan.
4. Information och aktiviteter för allmänheten skall finnas på engelska. Vi erbjuder minst en aktivitet på engelska varje helg.
5. Vattenhallen är aktiv under LU:s 350-års jubileum genom att ha öppet hus på helgerna under de fyra vetenskapsveckorna. Aktiviteter genomförs också under hållbarhets-veckan samt världsvattendagen.

VATTENHALLENS PERSONAL

På personalsidan har vi fått ett nytillskott, Linda Larsson, administrativ chef med sponsoransvar.

Layout : Vattenhallen Science Center Foto: Vattenhallen Science Centerm Håkan Röjder

LUNDS UNIVERSITET

www.vattenhallen.lu.se

VATTENHALLEN
SCIENCE CENTER

Box 118
221 00 Lund
Tel 046-222 43 51